

Elements of Style

EMILIA KORKEA-AHO JA NARRATIIVINEN KIRJOITTAMINEN

Helsinki Law Review, 1/2018, pp. 6–8.

© 2018 Pykälä ry, Mannerheimintie 3 B, 5th floor, 00100 Helsinki, Finland, and the author.

Elements of Style -palstalla nostetaan esille oikeudellisen kirjoittamisen, julkaisemisen ja tutkimuksen kannalta kiinnostavia ilmiöitä ja henkilöitä. Näin ollen *Helsinki Law Review* päätti haastatella Emilia Korkea-ahoa.

OTT Emilia Korkea-aho¹ on eurooppaoikeuden ja lainsäädäntötutkimuksen tuore apulaisprofessori Itä-Suomen yliopistossa, eurooppaoikeuden dosentti Helsingin yliopistossa sekä akatemiaturkija. Hän työskentelee Suomen Akatemian rahoittamassa viisivuotisessa tutkimusprojektissa ”*The Lobbyist: A Socio-Legal Inquiry of Interest Representation in the EU*” (2016-2021). Korkea-aho on profiloitunut² lobbauksen tutkijana. Hän on väitellyt *governance* -tutkimuksesta vuonna 2011.³

Tiina Korvela on luonnehtinut englanniksi kirjoitettua väitöskirjaa ansiokkaaksi. Hän totesi Korkea-ahon kielen olevan monipuolista ja rikasta. Teksti on lisäksi sujuvaa ja siten helppolukuista, mutta toisaalta kertova kirjoitustyyli vaatii totuttumista.⁴ Tästä päästäänkin suoraan asiaan.

Keskustelemme Korkea-ahon työhuoneessa Porthaniassa. Istun pitkällä, nelijalkaisella huonekalulla, joka muistuttaa sohvaa, muttei ole aivan yhtä mukava. Emilia, mistä tieteellisen tekstisi kertovassa tyyliässä oikein on kysymys?

Emilia: ”Siitä, että kerrotaan tarina eli kirjoitetaan narratiivi. Se on sitä, että kirjoittaja ottaa lukijaa kädestä kiinni, johdattaa läpi tekstin ja pyrkii vakuuttamaan hänet. Tämä edellyttää yksinkertaistamisen taitoa, joka puolestaan vaatii sitä, että on todella ymmärtänyt sen asian, josta kirjoittaa.”

Vakuuttaminen on yhteydessä argumentaatioon. Millaista argumentointi on lobbaus-tutkimuksen parissa?

1 Ks. Tuhat -portaali (tuhat.helsinki.fi -> tutkijat -> Emilia Korkea-aho)

2 Ks. esim. Korkea-aho, Emilia, *EU lobbyists: rulemakers 'in the shadows'?* Teoksessa Fahey, Elaine (toim.), *The Actors of Postnational Rule-Making: Contemporary Challenges of European and International Law*. Abingdon, Routledge 2015, s. 207-230.

3 Korkea-aho, Emilia, *New Governance and the EU Courts: The Experimentalist Architecture of Judicial Decision-Making*. Väitöskirja. Helsinki, Helsingin Yliopisto, 2011.

4 Korvela, Tiina, Kirja-arvostelu. *Ympäristöjuridiikka* 4/2012, s. 77-81. Saatavissa Edilex -palvelusta.

Emilia: ”Lobbauskirjallisuus on pääosin yhteiskuntatieteilijöiden kirjoittamaa. Yhteiskuntatieteellinen perustelutapa nojaa erittäin vahvasti aineistoihin, joiden avulla argumentti vöyrytetään läpi. Yhteiskuntatieteellisessä kritiikissäkin huomio ja keskustelu kohdistuvat juuri aineiston validiuteen sekä aineiston keräämisen tapaan ja ongelmiin. Esimerkiksi konferensseissa menetelmäkysymykset käydään läpi juurta jaksuen, josta seuraa minun mielestäni se, että varsinainen pohdinta-osuus jää vajaaksi. Oikeustieteessä taas auditorio vakuutetaan koukuttavan argumentin kautta, ja ongelmaan etsitään uusi näkökulma oikeuslähteiden kautta. Tämä mahdollistaa tulkintasuositusten tekemisen. Juristina kiinnostaa se, miten rakenteita pitäisi muuttaa.”

Istun muistiinpanolehtiö sylissäni, kuuntelen ja kirjoitan. Korkea-aho puhuu rauhallisesti ja vapaasti. Hän näyttää luottavan assosiaatioon ja intuitioon. Hänen puheensa kerronta on vaivatonta, mutta hyvin runsasta. Minulla on onneksi paksu lehtiö ja useita täytekyiniä. Emilia, entä miten kirjoitat? Millainen prosessi kirjoittaminen sinulle on?

Emilia: ”Kun kirjoitan, niin tuotan raakatekstiä paljon ja nopeasti. Tätä seuraa se vaihe, jossa ryhdyn tuhoamaan omaa tekstiäni ja karsimaan kaikkea turhaa. Pitää opetella olemaan julma omaa tekstiä kohtaan. Oma syntyni on se, tapaan aloittaa aiheen käsittelyn ikään kuin liian kaukaa. Minulla saattaa syntyä samasta artikkelista viisi tai kuusi eri versiota työstövaiheiden mukaan. Kirjoittamisessa kaikkein vaikeinta on aloittaminen ja alku. Siksi jaan tekstin osiin, ja aloitan keskeltä. Toisaalta myös viimeistely on raskasta.”

Entä millainen on hyvä artikkeli?

Emilia: ”Hyvässä artikkelissa on yksi argumentti, eräänlainen keihäänkärki tai maali, jonka ympärille ja jota kohti teksti rakennetaan. Tyypillinen virhe on änkeä yhteen artikkeliin aivan liikaa asiaa. Siihen on helppo langeta, sillä tutkimusongelmat ovat monimutkaisia. Esimerkiksi väitöskirjavaiheessa sain neuvon, jonka mukaan A4 -liuskalle kannattaa rakentaa pääargumentti sekä elementit, joista se koostuu jaksotuksineen. Jos ajatus karkaa, niin palaa liuskan äärelle.

Hyvä argumentti voidaan kiteyttää yhteen lauseeseen. Mielestäni artikkelissa saavat näkyä myös oma temperamentti ja luonne. Tekstin on kuitenkin oltava yksinkertaista ja kirkasta. Kun olin vaihdossa UK:ssa, sain paljon inspiraatiota ohjaajastani professori *Joanne Scottista*. Hän oli erittäin napakka kirjoittaja, eikä voinut sietää sumeaa tekstiä.”

Mitä teet, kun tulee pelätty writer's block?

Emilia: ”Kirjoittamisessa tulee mitäänsanomattomiakin päiviä, jolloin flow'ta ei synny. Jos tulee blokki, niin lue. Tutkimuksellinen kirjoittaminen on lukemisen ja kirjoittamisen vuorottelua. Kannattaa myös lukea kaunokirjallisuutta. Amerikkalaisen nykykirjallisuuden lukeminen on tehnyt hyvää omalle tyyliäni. Kannattaa myös kokeilla sitä, että jättää tekstin lepäämään joksikin aikaa. Väkinäisyys näkyy kirjoitustyyliäsi siinä missä keveys ja pakottamattomuuskin.”

Käännän lehtiöstä tyhjän sivun ja otan esiin uuden mustekynän. Korkea-ahon puheessa on paljon siirtymiä. Hän tapaa palata keskustelumme aikaisempiin vaiheisiin, ja tuoda sieltä jotain mukanaan uudelleen keskustelun nykyhetkeen. Siirtymät ovat loogisia ja ilmaisu rauhallista, joten muistiinpanojen tekeminen on helppoa. Entä millaista on kansainvälisissä lehdissä julkaiseminen?

Emilia: ”Kansainvälisillä lehdillä on hyvin heterogeeninen lukijakunta siinä missä Suomessa oikeustieteelliset julkaisut tapaavat profiloitua lukijakuntansa mukaan enemmän esimerkiksi joko tutkijoiden, käytännön juristien tai asianajajien lehdiksi. Kansainvälisissä lehdissä on tilaa eksoottisille aiheille, jotka kulkevat oikeus- ja yhteiskuntatieteiden rajalla, kuten vaikka lobbaus ja soft law.

Jos haluat kansainvälisen julkaisun, niin kirjoita omalla ja vahvalla tyyllillä. Julkaisun saamisen ratkaisee menestyminen vertaisarvioinnissa, ja koska refereet lukevat paljon, niin tyyllillä erottuu. Muista myös perustella johdannossa valitsemasi aiheen tärkeys, ja kookuta lukija heti alussa. Tee myös tutkimustyösi laadukkaasti! Mieti myös etukäteen, mihin lehteen ajattelit kirjoittaa, sillä lehtien kesken on suuria eroja siinä argumentaatiossa, jota toivotaan ja odotetaan.

Hae myös palautetta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Itse pyydän palautetta kollegoilta, työkavereilta ja kontakteilta. Puolisoni on tutkija, joten luetutan tekstejäni myös hänellä. Palautteen avulla pääsee maneereihin ja ongelmiin käsiksi aikaisemmin. Se on tarpeen, sillä kansainvälisissä lehdissä taso on erittäin kova.”

Onko sinulla antaa lopuksi vielä jotain vinkkejä tieteellisestä kirjoittamisesta kiinnostuneille ja julkaisemisesta haaveileville?

Emilia: ”Kirjoita selkeästi ja napakasti, ja mieti koukuttava argumentti, ja anna sen kantaa läpi tekstin. Pyydä palautetta varhain. Itselläni palautteen pyytämisen kynnystä nosti jonkinlainen häpeä, josta piti kasvaa yli. Artikkelini on kuitenkin paljon henkilökohtaisempi tekstilaji kuin vaikka muistio tai raportti. Aloita artikkelin suunnittelu siitä, että tutustut lehteen, johon ajattelit kirjoittaa. Vakuuta lukija tutkimuskysymyksesi tärkeydestä ja johdattele hänet tekstin läpi. Kirjoitustaito ja vakuuttamisen taito ovat äärimmäisen tärkeitä esimerkiksi silloin, kun haet tutkimuksellesi rahoitusta. Äläkä pidä kirjoittamisesti pitkiä taukoja, sillä kirjoitustaito ruostuu ja rutiini katoaa.”

Haastattelu ja teksti: Ville Linna